

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Amersfoort

Aan de Gemeenteraad van de gemeente Amersfoort

Aan de formateur van een nieuw College van de gemeente Amersfoort.

Onderwerp: Voorstel voor een eerlijk participatieproces voor ontwikkeling gebied Over de Laak

Datum: 10 april 2022.

Geacht College, geachte raadsleden, geachte formateur,

De discussie over het al dan niet aanleggen van zonnevelden in het gebied Over de Laak (Vathorst-Noord) speelt al meer dan 6 jaar. Het is niet ondenkbaar dat dit onderwerp ook op de formatietafel komt bij de vorming van een nieuw college voor de periode 2022-2026. In deze brief schetsen wij, actieve bewoners verbonden aan de Stichting Behoud Over de Laak, in het kort de historie van dit vraagstuk en doen wij een voorstel hoe wij het vervolgproces zien.

In 2016 is door de gemeenteraad de Ontwikkelingsvisie Over de Laak vastgesteld na een intensief en succesvol participatietraject met belanghebbenden, waaronder honderden bewoners. In die visie is vastgelegd dat Over de Laak een groen recreatief gebied wordt met behoud van het open polderlandschap. In de Ontwikkelingsvisie Over de Laak was geen sprake van de aanleg van zonnevelden.

In januari 2018 werden bewoners geconfronteerd met een uitnodiging van een initiatiefnemer die samen met de gemeente Amersfoort een plan had voorbereid voor de aanleg van 16 ha zonnevelden. Deze uitnodiging kwam voor bewoners als een donderslag bij heldere hemel, temeer omdat tijdens de inloopavond die planvorming al gaande bleek vanaf 2015. Bewoners kwamen in opstand en boden de wethouder een petitie aan met toen 980 en inmiddels 1.681 handtekeningen tegen het voornemen om zonnevelden te realiseren, omdat dat strijdig is met de afgesproken Ontwikkelingsvisie en omdat het open polderlandschap door de voorgestelde zonnevelden ernstig wordt aangetast. De wethouder bood zijn excuses aan voor de gang van zaken en enkele maanden later trok de initiatiefnemer zijn vergunningaanvraag in, na gesprekken met de gemeente Amersfoort.

In het voorjaar 2018 ontstond er een nieuwe coalitie met een nieuw coalitieakkoord waarin werd verwoord dat het wenselijk is dat er in Vathorst-Noord (Over de Laak) zonnevelden worden ingepast in de groen-recreatieve omgeving. Gedurende deze coalitieperiode heeft deze wens geen raadsbesluit voor het realiseren van zonnevelden opgeleverd. Om meer inzicht te krijgen in het proces heeft de Stichting Behoud Over de Laak een WOB-verzoek ingediend waaruit duidelijk bleek dat de gemeente regelmatig in gesprek was met de initiatiefnemer die claimde dat hij recht had op het aanleggen van 20ha zonnevelden in Vathorst-Noord, omdat hij in 2018 zijn vergunningaanvraag had ingetrokken op advies van de gemeente Amersfoort.

In het najaar van 2021 heeft de gemeente Amersfoort het initiatief genomen om bewoners uit te nodigen voor een participatietraject dat in het voorjaar 2022, na de verkiezingen, zou worden opgestart onder leiding van een externe procesmanager. Ca. 70 bewoners hebben zich voor dit traject aangemeld en ontvingen zeer recent een e-mail, die in de bijlage bij deze brief is gevoegd. Uit die tekst blijkt dat bewoners alleen mee mogen denken over het 'hoe en waar' zonnevelden in Over de Laak kunnen worden aangelegd. De vraag of deze zonnevelden aangelegd kunnen worden, wordt uitdrukkelijk en ten onrechte als een gepasseerd station beschouwd. Een plan om in Vathorst-Noord zonnevelden aan te leggen is nog steeds strijdig met de vastgestelde Ontwikkelingsvisie Over de Laak van 2016 en wordt niet gesteund door een raadsbesluit. Het gemeentebestuur is thans demissionair, dus haar zienswijze op dit gebied is niet meer relevant. Het behoeft geen nadere uitleg dat de tekst in de bijlage daarom misleidend is.

Gelet op het bovenstaande is er naar onze mening geen sprake van een eerlijk participatieproces dat aansluit bij de Ontwikkelingsvisie van 2016. Wij zijn het dan ook niet eens met deze aanpak. Wij hebben met de

Gemeente Amersfoort een gezamenlijk belang om te komen tot een evenwichtige invulling van de Ontwikkelingsvisie Over de Laak. Daarom doen wij u het onderstaande voorstel.

Voorstel:

De gemeente Amersfoort herziet het bericht uit de bijlage, en kondigt een nieuw participatieproces aan dat start vanaf het voor iedereen herkenbare vertrekpunt: de vastgestelde Ontwikkelingsvisie Over de Laak. Dit nieuwe participatieproces omvat dan de groen-recreatieve ontwikkeling van het hele gebied, waarbij ook het vraagstuk van de energietransitie wordt betrokken. De uitkomsten van dit traject staan niet op voorhand vast: het is een open proces zonder de randvoorwaarde vooraf dat er zonnevelden moeten komen. De opzet van het participatieproces wordt samen met de gemeente Amersfoort, een groep actieve bewoners en de grondeigenaren ingericht. De uitkomsten van dit participatieproces worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Pas daarna kunnen commerciële bedrijven worden gevraagd om met voorstellen te komen om het plan volgens door de raad vastgestelde kaders uit te voeren.

Wij gaan ervan uit dat wij hiermee een betekenisvolle, participatieve stap zetten in een voor ons en de gemeente Amersfoort belangrijke ontwikkeling. Natuurlijk zijn wij bereid ons voorstel, indien gewenst, mondeling toe te lichten.

Wij zien uw inhoudelijke reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Correspondentieadres:

Stichting Behoud Over de Laak

Bijlage: tekst e-mailbericht van Procesmanager Zonnevelden Over de Laak aan 70 bewoners van Vathorst.

Beste <naam>,

Met deze e-mail wil ik mij graag aan u voorstellen. De aanleiding hiervoor is mijn tijdelijke aanstelling door de gemeente Amersfoort als procesmanager voor de locatiekeuze van mogelijke zonnevelden in Over de Laak én uw aanmelding als belangstellende om daarover mee te denken.

Ruimte reserveren voor zonnevelden in het buitengebied houdt de gemoederen bezig op veel plaatsen in ons land. Het opwekken van duurzame energie op eigen bodem is heel belangrijk voor de toekomst van onze stad en onze kinderen. Tegelijkertijd is er ook behoefte aan ruimte om te recreëren en te genieten van natuur.

Waar gaat het over?

Het gemeentebestuur heeft er voor gekozen om Over de Laak (140 hectare groot) te zien als gebied waar het overgrote deel groen-recreatief blijft of wordt heringericht en een klein deel wordt ingezet voor duurzame opwek met zonnevelden (10 hectare netto). We gaan nu onderzoeken welke (inpassings) voorwaarden moeten gelden voor partijen die de aanleg van zonnevelden daadwerkelijk zouden willen realiseren. Een interessant vraagstuk, waar liggen kansen voor zon en een verfraaiing van het landschap, betere toegankelijkheid van het buitengebied en zelfs ruimte voor meer natuur.

De opdracht die ik meegekregen heb is om dit te onderzoeken en u als belangstellende daarbij te betrekken. De bestuursopdracht valt uiteen in twee stappen. De eerste stap is die van het vaststellen van de kaders voor inpassing van zonnevelden. De tweede stap is om te kijken naar mogelijke locaties en op welke wijze deze aan de vastgestelde kaders kunnen voldoen. Het gaat dus niet om de vraag óf er wel zonnevelden kunnen komen, maar onder welke voorwaarden, hoe en waar. Iedere stap wordt afgesloten met besluitvorming door de gemeenteraad.

Meer informatie

De voorbereiding voor het zetten van de eerste stap is in volle gang. Er ligt al een rapport van bureau Terra Incognita dat als basis dient voor de nadere uitwerking. Op de gemeentelijke [projectpagina](#) van Over de Laak treft u het document aan. Ook kunt u op het internet nog kennis nemen van het [uitnodigingskader](#) voor zonneweides (2020) van de gemeente.

Ik zie uit naar een interessant traject waarin u volop kan meedenken en doen over de vraag hoe, waar en op welke wijze zonnevelden ingepast kunnen worden in Over de Laak. Als u vragen heeft dan kunt u mij mailen via dit mailadres. Over ongeveer een maand zal ik u informeren over het vervolgtraject met de eerste stap over de te stellen kaders.

Met vriendelijke groeten,

<naam>

Procesmanager Zonnevelden Over de Laak
Afdeling Programma's en Projecten, gemeente Amersfoort